

KALITERNA, Fabijan, arhitekt (Split, 20. I. 1886 — 30. I. 1953). Završio arhitekturu na Visokoj tehničkoj školi u Pragu. U razdoblju 1921–41. projektirao oko 200 sagrađenih ili pregrađenih stambenih i javnih zgrada, većinom u Splitu (kuće Dvornik-Ferić, 1921; Vila Radić, 1923; Trgovinsko-obrtnička komora, 1930; Oceanografski institut, 1930); u Hvaru (hotel »Kovačić«, 1928) i Dubrovniku (Burza rada, 1940). — U ranijim radovima teži sintezi secesijske stilizacije i dalmatinskoga građevnoga nasljeđa u kamenu, a potom se priklanja funkcionalističkoj arhitekturi jednostavnih kubičnih masa.

LIT.: D. Kečkemet, Prvi graditelji modernog Splita — arh. Fabijan Kaliterna, Slobodna Dalmacija, Split, 21. VIII. 1976. — Isti, Moderna arhitektura u Dalmaciji, Arhitektura 1976, 156–157. — Isti, Stambena arhitektura u Splitu u razdoblju između dva svjetska rata, ibid., 1989–1991, 208–210. D. Kt.

KALNIK, ruševine dvaju srednjovj. utvrđenih gradova Velikoga i Maloga Kalnika i selo Kalnik na J obroncima istoimene planine. Arheol. nalazi s više lokaliteta iz eneolitika, ranoga i kasnoga brončanog doba (Igrišće) te keltski i ant. novac.

Veliki Kalnik nastao je prije provale Tatara (1243. grad je kralja Bele IV). Sastoji se od građevina iz raznih razdoblja; najstariji dio grada je na vrhu stijene, a glavni na građevini na donjemu dijelu grada (dvije reprezentativne gotičke kule-palasi i ostaci kapele Sv. Katarine). Obnavljan je u doba turske opasnosti (1557). Vlasnici su mu bili kraljevi, banovi, zagrebački biskup, obitelji Alapić, Orehovečki (Orehoczy), Erdődy, Drašković i Keglević. J ispod grada otkopani su temelji kaštela koji je sagradio L. Orehoczy.

Mali Kalnik spominje se 1240. kao posjed, a 1334. kao utvrda. Među ruševinama grada ističu se ostaci četverokutne ulazne kule. Imao je uglavnom iste vlasnike kao Veliki Kalnik, a napušten je sred. XVII. st. kada je sagrađen dvorac u Gornjoj Rijeci.

U selu *Kalniku* (u sr. vijeku *Brezovica*, 1367. »kraljevski grad«) podno Velikoga Kalnika crkva Sv. Brcka ističe se visokom kvalitetom arhitekture i opreme. Na crkv. brod (fragmenti fresaka iz XIV. st.) prigradeni su poligonalno kasnogotičko svetište oslikano freskama, izvana poduprto potpornjima, i zvonik-kula uza nj, posvećeni 1518. U svetištu su dva kamena grba (neidentificirana), pravokutno kameno svetohranište (kustodija) i niša sa sjedalima (sedilje). Brod je u XVIII. st. prekriven baroknim svodom i prigradene su mu dvije kapele. Pročelje crkve ukrašeno je neobaroknim portalom.

LIT.: G. Szabo, SG. — A. Deanović, Otkriće kasnogotičkih zidnih slikarstva u kalničkom prezbiteriju, Bulletin JAZU, 1955, 7. — Isti, Talijanski slikar na visocini Kalnika, Peristil, 1961, 4. — UTH — Križevci. L. D.

KALOGJERA, Berislav, arhitekt i urbanist (Korčula, 9. III. 1923). Arhitekturu završio na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1947. Do 1951. radi u Korčuli; potom 1951–63. u Urbanističkome zavodu Dalmacije u Splitu, 1963–65. u Arhitektonskome birou Sveučilišta u Kumasi (Gana); 1965–78. vodi odjel za planiranje Urbanističkoga zavoda Dalmacije u Splitu; 1978–1984. ravnatelj Unepova centra za probleme okolice Sredozemlja u Splitu. Bavio se regionalnim i prostornim planiranjem, saniranjem i rekonstrukcijom gradova s povijesnim nasljeđem, s posebnim afinitetom za rješavanje odnosa staroga i novoga. Kao glavni planer vodio izradu Regionalnoga plana Splita (1970) i Generalnih planova Hvara (1968), Korčule (1972), Trogira i Omiša (1973–74) te Splita (1978), sred-

I. KALINA, Kompozicija

njodalmatinskoga dijela projekta Južni Jadran, urbanističkih projekata Zapadne luke, Lovret—Glavičina, Sućidra i regulaciju centra Splita. — Istaknutija su mu arhit. ostvarenja: stambeno naselje u Korčuli (1948), zgrade u Gundulićevoj ul. (1952) i kompleks »Bastion« (1957) u Splitu, stambene zgrade u Pasikama u Trogiru (1960), depandansa hotela »Dalmacija« u Hvaru (1962), dio sklopa Sveučilišta u Kumasiju (1964), turističko naselje u Lumbardi na Korčuli (1983). D. Kt.

KAMBER, Sergije, arhitekt (Kaštel Stari, 27. VII. 1927). Diplomirao na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1955 (N. Šegvić). Izradio je više projekata za rekonstrukciju poštanskih zgrada u Istri (1963–70), izveo adaptaciju glavne pošte u Rijeci (1969), Narodnoga doma u Buzetu (1970) i odmarališta INE na Učki (1976). Projektirao je stambeno-poslovnu zgradu u Buzetu (1965), stambene zgrade na Vidikovcu iznad Preluke (1969) te više obiteljskih kuća. V. El.

KAMENAR, Zvonimir, kipar (Rijeka, 4. V. 1939). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1964 (V. Radauš). Od 1965. djeluje u Rijeci. Radi figurativnu skulpturu (portreti I. Zajc, V. Švalbe-Vida i A. Pađen) i memorijalne kompozicije (*Palim sportašima u II. svj. ratu*). U najnovijim radovima volumen je zatvoren, zgusnut u čvrstu formu (*Mijeh se zatvara, Kolijevka*). — Samostalno izlagao u Rijeci (1969, 1977, 1988), Parizu (1984), Zagrebu i Ljubljani (1977).

LIT.: V. Ekl, Zvonimir Kamenar-Funči, Rijeka 1986. R.

KAMENGRAD, ostaci kasnosrednjovj. utvrđenoga grada na Papuku, SZ od Požege. Dio grada četverokutne osnove s kulama i cisternom opasan je

B. KALOGJERA, kompleks »Bastion« u Splitu

